Notodden kommune

Arkivsaksnummer: 2025/2280-52
Saksbehandler: Gunnhild Tveiten Garberg

SÆRUTSKRIFT

Revisjon kommuneplanens samfunnsdel 2025 - 2. gangs behandling

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
1/2026	Formannskapet	11.02.2026
4/2026	Kommunestyret	05.03.2026

Vedtak i Kommunestyret - 05.03.2026:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 vedtas i medhold av plan- og bygningsloven kap. 11, jf. § 11-15.

2. Med endringer fra høringsforslaget slik det framgår av punkt 2.3 i saksframlegget, og innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).

3. Med endringer vedtatt under 1. gangs behandling slik de er innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).

4. Rådmannen gis anledning til å gjøre redaksjonelle endringer, legge til nye bilder og tilpasse planen ny designmal.

Under kapittelet "Samfunnssikkerhet og beredskap", tillegges:
"Øke bevisstheten om, og ta vare på den tilliten vi har i vårt samfunn. Være oppmerksom på algoritmer som ikke fremmer en åpen dialog."

Rådmannen gis anledning til å foreta redaksjonelle endringer.

Behandling i Kommunestyret - 05.03.2026:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig **vedtatt**.

PS 1/2026 Revisjon kommuneplanens samfunnsdel 2025 - 2. gangs behandling

Vedtak i Formannskapet - 11.02.2026:

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 vedtas i medhold av plan- og bygningsloven kap. 11, jf. § 11-15.

2. Med endringer fra høringsforslaget slik det framgår av punkt 2.3 i saksframlegget, og innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).

3. Med endringer vedtatt under 1. gangs behandling slik de er innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).

4. Rådmannen gis anledning til å gjøre redaksjonelle endringer, legge til nye bilder og tilpasse planen ny designmal.

Tillegg til Kommuneplanens samfunnsdel 2025, vedtatt av formannskapet 11.02.2026:

Under kapittelet "Samfunnssikkerhet og beredskap", tillegg av:

"Øke bevisstheten om, og ta vare på den tilliten vi har i vårt samfunn. Være oppmerksom på algoritmer som ikke fremmer en åpen dialog."

Rådmannen gis anledning til å foreta redaksjonelle endringer.

Behandling i Formannskapet - 11.02.2026:

Habilitetsvurdering Roger Heimdal (H):

Heimdal ber om vurdering av hans habilitet i saken, på bakgrunn av at hans arbeidsgiver har levert inn høringsinnspill til kommuneplanens samfunnsdel. Heimdal (H) vurderes som habil i behandling av saken.

Tilleggsforslag fra Anne Mette Gangsøy (H):

Under kapittelet "Samfunnssikkerhet og beredskap", tillegg av:

"Øke bevisstheten om, og ta vare på den tilliten vi har i vårt samfunn. Være oppmerksom på algoritmer som ikke fremmer en åpen dialog."

Rådmannen gis anledning til å foreta redaksjonelle endringer.

Votering:

5. Tilleggsforslaget fra Gangsøy (H) ble enstemmig **vedtatt**.
6. Rådmannens innstilling som helhet ble enstemmig **vedtatt**.

Rådmannens innstilling:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 vedtas i medhold av plan- og bygningsloven kap. 11, jf. § 11-15.

2. Med endringer fra høringsforslaget slik det framgår av punkt 2.3 i saksframlegget, og innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).

3. Med endringer vedtatt under 1. gangs behandling slik de er innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1)

4. Rådmannen gis anledning til å gjøre redaksjonelle endringer, legge til nye bilder og tilpasse planen ny designmal.

1. Sammendrag

Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel (KPS) 2025–2037 har vært på høring og offentlig ettersyn etter 1. gangs behandling i formannskapet 15.10.2025. Planen er en revisjon av kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 27.10.2022 og viderefører hovedstruktur og satsingsområder, med justeringer for å tilpasse planen til oppdaterte behov og føringer. Planprogrammet for arbeidet ble fastsatt i kommunestyret 18.06.2025.

Høringsuttalelser og merknader er vurdert, behandlet og framgår av vedlegg 2.Behandling av merknader til planforslaget. Endringsforslag er innarbeidet der rådmannen anser det som hensiktsmessig på dette plannivået. Det betyr at flere av innspillene ikke er tatt inn i planen, men vurdert som viktige grunnlag for underliggende planer slik som sentrumsstrategi, boligpolitisk plan, samferdsel/ mobilitet og strategi for klima og miljø.

Endringsforslag til 1. gangs behandling ligger i plandokumentet med rød skrift. Denne saksframstillingen gir et kort resymè av de viktigste strategiske endringene.
Endringsforslag til 2. gangs behandling går fram av denne saksframstillingen i punkt 2.3 og er uthevet i plandokumentet.

Samfunnsplanen legges med dette fram til sluttbehandling i formannskap og kommunestyret. Plandokumentet vil oppdateres med redaksjonelle endringer og legges inn i ny designmal før kunngjøring.

2. Saksopplysninger

Samfunnsdelen er kommunens langsiktige strategi, overordnet og samlende for øvrige planer. Økonomiplanen fungerer som handlingsprogram/handlingsdel i kommunens plansystem.

2.1 Prosess

Revisjonen er igangsatt og gjennomført som en forenklet prosess med utgangspunkt i 2022-planen. Samfunnsplanen er en langsiktig plan som skal se kommunen i et 12 års perspektiv. Den omfattende prosessen som ble kjørt i 2021-22 ligger derfor til grunn. Planprogrammet ble sluttbehandlet og fastsatt 18.06.2025. Planforslaget ble utarbeidet og sendt på høring etter 1. gangs behandling i formannskapet 22.10.2025.
Høringsperioden ble kunngjort med frist 22.12.2025. Det kom inn 9 innspill til planen.

I planprosessen er gjeldende samfunnsplan drøftet i administrasjonen på virksomhetsnivå/folkehelsegruppa og i rådmannens ledergruppe som er styringsgruppe. Særskilte tema som rådmannen har sett som viktig å drøfte, ble lagt fram for hovedutvalgene og rådene til diskusjon og orientering. I tillegg ble drøftinger om arealstrategiene lagt fram som orienteringssak for formannskap og teknisk utvalg. Det var gode diskusjoner i råd og utvalg som er lagt til grunn i revisjonen og referert til i 1. gangs behandling. Rådmannen oppfattet at utvalgene og råd er samstemte om retningen i arbeidet.

2.2 Viktige endringsmomenter fra 1. gangs behandling

Viser til saksframstilling fra 1. gangs behandling som omhandler viktige endringsmomenter som lå inne i høringsforslaget med fokus på følgende tema:

- Sikkerhet og beredskap ble løftet fram og målsettinger justert og spisset i høringsforslaget.
- Attraktivitet for bolig, næring og besøkende - Attraktiv for hvem? Notodden kommune har stort behov for barnefamilier og flere unge voksne med kompetanse. Rådmannen

har hatt dialog om dette i råd og utvalg og foreslår å spisse satsningen. Vi har så mye å tilby i vår kommune og en økt koordinering av dette arbeidet i samarbeid med Kongsbergregionen kan gi effekt og bidra både til bosetting, kompetansetilgang og næringsutvikling. Dette er et viktig strategisk grep for å sikre nødvendig arbeidskraft i årene framover. Notodden har fylkets høyeste uføregrad og vi har en demografi som krever tilgang på kompetanse og arbeidskraft innenfor alle sektorer.

- Arealstrategiene som er løftet opp i denne revisjonen omhandler:
    - Krav til arealregnskap og planvask
    - Næringsstruktur med særskilt fokus på handel. Rådmannens forslag er å videreføre den strategiske næringsstrukturen som ligger i gjeldene plan. Dette er i tråd med signaler fra formannskapet i orienteringssak OS 4/2025.
    - Boligutvikling der rådmannen foreslår og presiserer behovet for en kunnskapsbasert boligutvikling som møter det reelle behovet.
    - Samferdsel og mobilitet der rådmannen presiserer betydningen av å legge press på utbedring av E 134 fra Saggrenda til Notodden og vektlegge Notodden som regionalt kollektivknutepunkt, spesielt med tanke på kommunikasjon mot Kongsberg
    - Den nye naturavtalen legger nye føringer for regional og kommunal forvaltning siden forrige revisjon av KPS. Rådmannen foreslår derfor å styrke betydningen av natur både som karbonlager og som naturverdi. Det foreslås å arbeide for å bli arealnøytral kommune, uten å knytte dette til et bestemt årstall. Dette vil innebære en mer effektiv arealbruk innenfor eksisterende bygde områder.
    - Med utgangspunkt i forvaltningsansvaret av villreinens leveområder har rådmannen anbefalt at kommunen stryker Blefjell som satsningsområde, men presiserer at dagens hyttereserve består som i dag.
    - Rådmannen minner om kommunens ansvar for å holde miljøstandarder og minske utslipp mot Oslofjorden.

2.3 Merknader og innspill til høringen med frist 22. desember 2025

Det er kommet 9 innspill til denne høringen, med flere undertema som behandles i saken.

- Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
- Telemark fylkeskommune
- NVE
- Bane NOR
- Notodden utvikling
- Notodden i sentrum
- Notodden lufthavn
- Tveiten Næringspark
- Riksantikvar

Rådmannens vurderinger av innspillene ligger i sin helhet i vedlegg 2. Innspill som har medført endringer i planforslaget etter første gangs behandling er loggført her i denne saksframstillingen. Innspillene omfatter i hovedsak forhold knyttet til arealstrategiene.

Innspill fra Statsforvalter i Vestfold og Telemark der rådmannen foreslår endring i planforslaget:

1. Planvask er tema i neste revisjon og kan inngå som en forventning i kommuneplanens samfunnsdel (KPS). Forslag til endring i arealstrategiene: **Planvask skal rydde i**

plannivå, samsvar mellom regulering og kommuneplan samt imøtekomme hensynet til nye klima og miljømål.

2. Rådmannen er enig med Statsforvalter at villreinforvaltning er et viktig tema i samfunnsplanen. Rådmannen har foreslått å presisere kommunens forvaltningsansvar i arealstrategiene, men påpeker at dette må være en felles strategi rundt hele fjellområdet og at en regional plan bør revideres som grunnlag for en helhetlig villreinforvaltning mht. ferdselen inn i fjellet. Rådmannen er med dette enig i at hyttereserven i området ikke bør økes ytterligere verken på Store Blefjell, Bolkesjø eller skogsområdene tett opp under fjellplatået. Rådmannen vurdere imidlertid at ytterligere planvask i hyttereservene på og rundt Blefjell bør bygge på en overordna regional plan for Blefjellområdet, ikke kun for Notodden som har en vesentlig mindre hyttereserve enn de øvrige kommunene, dokumentert i ny oversikt gjennomført av Telemark fylkeskommune. Rådmannen foreslår å ta innspillet delvis til følge med følgende forslag til endring i arealstrategiene: **Store Blefjell, Bolkesjø og skogbeltet i tilknytning til fjellplatået skal ikke videreutvikles med ny hytteutvikling av hensyn til villreinstammen, men eksisterende godkjent planreserve består i påvente av ny regional plan.**
3. Myr og våtmark er viktige karbonlagre og skal sikres i størst mulig grad. Rådmannen foreslår følgende tillegg i arealstrategiene: **Kunnskapsgrunnlaget som avdekker karbonrike arealer skal være et viktig grunnlag i arealforvaltningen.**

Innspill fra Telemark fylkeskommune der rådmannen foreslår endring i planforslaget:

4. Rådmann foreslår å synliggjøre Telemark Ring som et viktig tiltak for attraktivitet under tema attraktivitet: **Telemark Ring representerer mulighet for å styrke Notoddens attraktivitet. Prosjektet skal utvikles som en moderne arena for framtidsrettede mobilitetsløsninger som kan gi Notodden en posisjon som innovasjons- og utviklingsarena i regionen.**
5. Rådmannen er enig i at det i samfunnsdelen bør presiseres betydningen av sammenhengende naturområder og økosystemer. Rådmannen foreslår å presisere dette under tema i arealstrategiene: **Naturverdier skal sikres i plan og byggesak og sammenhengende naturområder og økosystemer skal ivaretas i arealplanarbeidet.**
6. Rådmannen er enig med fylkeskommunen i at kultur og verdensarv bør inn i arealstrategiene og foreslår følgende tillegg:

   KULTURVERDIER

   Kulturmiljøer og verdensarven spesielt er uerstattelige ressurser som gir identitet, tilhørighet og historisk dybde. De bidrar til trivsel, kunnskap, opplevelser og attraktivitet, og er samtidig viktige for reiseliv og lokal verdiskaping. Når arealer planlegges og utvikles, er det derfor avgjørende å ivareta og styrke kulturverdiene framfor å bygge dem ned. Gjennom gjenbruk av bygninger, bevaring av historiske strukturer og helhetlig stedstilpasning kan vi skape bærekraftige og levende lokalsamfunn som tar vare på sporene etter tidligere generasjoner. Arealstrategiene skal støtte dette ved å legge til rette for skånsom utvikling, tydelige hensynssoner og gode vurderinger av konsekvenser for kulturmiljøene.

   - **I arealplanen skal kulturmiljøer og verdensarven spesielt sikres og styrkes gjennom kunnskapsbygging, istandsetting og god forvaltning.**

2.3.3 Innspill fra Notodden lufthavn der rådmannen foreslår endring i KPS

Rådmannen er enig i at betydning av Notodden lufthavn mht. sikkerhet og beredskap og foreslår å legge inn følgende tillegg under samfunnssikkerhet og beredskap:

7. ..... jordvern og matberedskap er kritisk viktig. **Et robust regionalt transport-system, inkludert god kobling mellom bane og lufthavn, er sentralt for frakt av personer og gods.**
8. I arealstrategiene foreslås følgende tillegg: Notodden lufthavn skal utvikles som nærings- og teknologilufthavn **og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner innen mobilitet som et regionalt transportknutepunkt.**

2.4 Andre innspill der rådmann ikke foreslår endring av plandokumentet:

2.4.1 Tveiten Næringsområde: Innspillet er sendt fra Sør Arkitekter as på vegne av Gnisten eiendom as. Formålet og ønsket fra forslagstiller er å legge til rette for detaljhandel – plasskrevende varehandel og stor-box-handel på Tveiten. Innspillet ligger i sin helhet ved i plandokumentene.

Rådmannens vurdering: Samfunnsplanen er en overordna plan som ikke tar stilling til enkeltprosjekter. Det er imidlertid en prinsipiell avklaring som gjøres i samfunnsdelen som del av de arealstrategiske prinsipp og grunnlag for arbeidet med arealdelen. Det er dette prinsippet som behandles i saken, ikke konkrete forhold knyttet til det aktuelle prosjektet.

Lokalisering av detaljhandel og senterstruktur har vært et tema i Notodden i flere perioder. Det ble åpnet for 10 000m2 ny detaljhandel på Tuven i revisjon av arealdelen i 2020. Disse kvadratmeterne er allerede fylt opp av ny handel. Med bakgrunn i målsetting om «riktig funksjon på rett sted» er rådmannen av den oppfatning at Tuven er et handelssenter i samspill med sentrum der sentrum får en annen rolle som møteplass og tyngdepunkt. Dette er nedfelt i forslag til samfunnsplan. Det betyr at det i arealplanarbeidet kan vurderes å åpne for ytterligere detaljhandel på Tuven. Dette blir en prosess som blant annet må vurderes opp mot ATP for Telemark.

I tillegg til Tuven og sentrumsområdet er det lagt til rette for at dagligvarehandel skal kunne utvikles tettere på der folk bor i nærmiljøene. Det er derfor åpnet for etablering av en begrenset dagligvare både ved Høgås/Nybuåsen og på Tveiten i tillegg til eksisterende butikk på Toppen/Kongsbergvegen. Dette er i tråd med areal og transportplan for Telemark.

Rådmannen vurdere det slik at ytterligere spredning av storbox/ faghandel vil virke negativt. Vi mister den forutsigbarhet og tydelighet i handelsstrukturen som har ført fram til det tunge attraktive handelstedet som nå er etablert på Tuven.
Det finnes næringsarealer på Tuven og det er nødvendig å se på en transformasjon som kan ytterligere fortette og skape klyngedannelser som gir synergier både for publikum og for aktørene.
Rådmannen foreslår at det kan utarbeides en konsekvensanalyse for å vurdere videre utvikling av handel i Notodden og de prinsippene som ligger i samfunnsplanen i dag. Dette for å vise konsekvens av å øke detaljhandelsvolum på Tuven og konsekvens av å spre handel, tjenesteyting, publikumsfunksjoner over flere områder eksempelvis Leivstein eller Tveiten. Et marked som ikke er vurdert er netthandel og behov for arealer til lager med showrooms som også kan ligge til en slik analyse.
Rådmannen vurderer det slik at innspillet fra Tveiten Næringsområde ikke er i tråd med de arealstrategiske prinsipp som ligger i samfunnsdelen.

2.4.2 Bane Nor bemerker sin rolle som forvalter og betydning av Sørlandsbanen og ansvaret de har for Tinnosbanen som fredet anlegg. De har ingen særskilte merknader til planen.

2.4.3 Notodden utvikling har sendt inn innspill som er vurdert i sin helhet i vedlegg 2. Rådmannen takker for gode innspill og er av den oppfatning av innspillene i hovedsak er ivaretatt i samfunnsplanen allerede.

2.4.4 Notodden i sentrum har sendt inn gode innspill. Rådmannen takker for innspillene og vil ta dem med inn i det videre arbeidet med sentrumsstrategien.

2.4.5 Riksantikvar viser til fylkeskommunens høringsuttalelse

3. Konklusjon

Planen viderefører hovedgrep og målstruktur fra samfunnsdelen vedtatt i 2022, i tråd med intensjonen om en revisjon med begrenset endringsomfang. Samtidig er det gjort presiseringer og justeringer for å tydeliggjøre prioriteringer. Endringene framgår av 1. gangs behandling og denne 2. gangsbehandlingen og er innarbeidet i sluttforslaget (vedlegg 1).

Rådmannen anbefaler at Kommuneplanens samfunnsdel 2025–2037 vedtas i medhold av plan- og bygningsloven kap. 11, jf. § 11-15.
Med endringer fra høringsforslaget slik det framgår av punkt 2.3 i saksframlegget, og er innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1).
Med endringer vedtatt under 1. gangs behandlingen slik de er innarbeidet i planforslaget (vedlegg 1)
Rådmannen gis anledning til å gjøre redaksjonelle endringer, legge til nye bilder og tilpasse planen ny designmal.

Vedlegg:

1 Vedlegg 1 -KP samfunnsdel revisjon 2025 - forslag til 2 gangs behandling
2 vedlegg 2 revisjon KP samfunnsdel -merknader til høring med rådmannens vurderinger
3 Særutskrift sak nr 41/2025 i Formannskapet - Revisjon kommuneplanens samfunnsdel 2025 - 1. gangs behandling
4 Planprogram - revisjon av kommuneplanens samfunnsdel 2025
5 2024-05 - 27 Utfordringsbilde Notodden kommune 2024
6 Uttalelse til offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037 for Notodden kommune.PDF
7 Uttalelse - høring av forslag - kommuneplan - Notodden - samfunnsdel - 2025 - 2037 - (2022 - 20.pdf
8 NVEs uttalelse - Høring – Forslag til revisjon - Kommuneplanens samfunnsdel 2025 – Notodden kommune
9 Høringssvar - kommuneplanens samfunnsdel 2025 til 2037.docx
10 innspill fra Notodden lufthavn til Kommuneplanens samfunnsdel 2025
11 Innspill til høringsuttalelse samfunnsdelen 2025.docx
12 Notodden kommune - Kommuneplanens samfunnsdel 2025-2037 på høring - Bane NORs uttalelse
13 Innspillsskjema revisjon kommuneplan Notodden Tveiten næringsområde 22 12 2025.pdf